

**Briuselis, 2026 m. liepos 3 d.
(OR. en)**

10953/26

LIMITE

**ECOFIN 878
UEM 297**

**ECB
EIB**

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	TARYBOS REKOMENDACIJA siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį Bulgarijoje

TARYBOS REKOMENDACIJA

siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį Bulgarijoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 126 straipsnio 7 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) pagal SESV 126 straipsnį, valstybės narės turi vengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito;
- (2) Stabilumo ir augimo paktas grindžiamas patikimų ir tvarių valdžios sektoriaus finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir tvirtam, tvariam bei integraciniam augimui, grindžiamam finansiniu stabilumu, ir taip padeda siekti Sąjungos tvaraus augimo bei užimtumo tikslų;
- (3) pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį [data] Taryba nusprendė, kad Bulgarijoje dėl deficito kriterijaus nesilaikymo yra susidaręs perviršinis deficitas¹;

¹ [DATA] Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito susidarymo Bulgarijoje (OL L, [OL: prašom šioje išnašoje įrašyti nuorodą]).

- (4) SESV 126 straipsnio 7 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97² 3 straipsnio 4 dalimi reikalaujama, kad Taryba priimtų atitinkamai valstybei narei skirtą rekomendaciją per nurodytą laikotarpį ištaisyti perviršinio deficito padėtį. Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalį, toje rekomendacijoje taip pat turi būti nustatytas ne ilgesnis kaip šešių mėnesių laikotarpis, per kurį atitinkama valstybė narė turi imtis veiksmingų priemonių perviršinio deficito padėčiai ištaisyti, ir jis gali būti sutrumpintas iki trijų mėnesių, kai tai būtina atsižvelgiant į padėties rimtumą. Be to, Taryba turi rekomenduoti valstybei narei įgyvendinti taisomąjį grynųjų išlaidų³ planą, kuriuo užtikrinama, kad iki toje rekomendacijoje nustatyto termino valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas ir išliktų mažesnis už 3 % bendrojo vidaus produkto (BVP) pamatinę vertę. Jeigu perviršinio deficito procedūra buvo pradėta remiantis deficito kriterijumi, tais metais, kuriais numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas viršys pamatinę vertę, pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalį, taisomasis grynųjų išlaidų planas turi atitikti minimalų metinį struktūrinį koregavimą, kurio lyginamasis dydis būtų bent 0,5 % BVP.
- Atsižvelgdama į Tarybos reglamento (ES) 2024/1264 23 konstatuojamąją dalį, Komisija pereinamuoju laikotarpiu 2025, 2026 ir 2027 m. gali pakoreguoti lyginamąjį dydį, kad nustatant siūlomą tų metų taisomąjį grynųjų išlaidų planą būtų atsižvelgta į palūkanų išlaidų padidėjimą. Prireikęs taisomasis planas turi būti grindžiamas atnaujintomis projekcijomis, kurias Komisija parengia taikydama skolos tvarumo analizės metodiką. Atitinkama valstybė narė gali pranešti Komisijai apie konkrečiai šaliai būdingus aspektus, kurie, jos nuomone, yra aktualūs nustatant taisomąjį planą;

² Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentu (ES) 2024/1264 (OL L, 2024/1264, 2024 4 30).

³ Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą, grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartinės bei kitas laikinas priemones.

- (5) 2025 m. Bulgarijos realusis BVP išaugo 3,1 %. Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2026 m. dėl nuolatinio vidaus paklausos komponentų augimo ekonomika augs 2,5 %. Numatoma, kad 2027 m. tie patys veiksniai parems 2,2 % realiojo BVP augimą. Numatoma, kad 2026 m. nedarbo lygis pasieks 3,7 %, o 2027 m. – 3,9 %. Infliacijos lygis nuo 3,5 % 2025 m. turėtų padidėti iki 4,2 % 2026 m., o 2027 m. jis turėtų siekti 2,6 %;
- (6) remiantis 2026 m. balandžio 22 d. Eurostato pateiktais duomenimis⁴, 2025 m. Bulgarijos valdžios sektoriaus deficitas siekė 3,5 % BVP. Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas bus 4,1 % BVP 2026 m. ir 4,3 % BVP 2027 m., taigi išliks didesnis už 3 % BVP pamatinę vertę. Komisijos skaičiavimais⁵, šie pokyčiai atitinka 2025 m. 12,3 % ir 2026 m. 5,5 % grynujų išlaidų augimo tempą. Numatoma, kad 2026 m. struktūrinis deficitas sudarys 4,1 %, o 2027 m. turėtų išlikti to paties lygio;
- (7) 2025 m. pabaigoje valdžios sektoriaus bendroji skola buvo 29,9 % BVP. Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad ji padidės iki 32,3 % BVP 2026 m. pabaigoje ir iki 35,5 % BVP 2027 m. pabaigoje, taigi išliks mažesnė už 60 % BVP pamatinę vertę;

⁴ Eurostato euro rodikliai, paskelbti 2026 m. balandžio 22 d.

Žr. <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042026-ap>.

⁵ Fiskalinės statistinės lentelės, kuriose pateikiami valstybių narių biudžeto politikai įvertinti svarbūs pagrindiniai duomenys, SWD(2026) 200 final, Briuselis, 2026 06 03.

- (8) šios rekomendacijos taisomasis grynujų išlaidų planas, kuriuo nustatomi didžiausi grynujų išlaidų augimo tempai, atitinka minimalų bent 0,5 % BVP metinį struktūrinį koregavimą arba struktūrinį pirminį koregavimą, laikantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalies ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1264 23 konstatuojamosios dalies. Remiantis Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje pateiktomis makroekonominėmis prielaidomis, šioje rekomendacijoje pateiktas taisomasis grynujų išlaidų planas atitinka 0,3 procentinio punkto struktūrinio pirminio balanso koregavimą 2026 m. ir 0,6 procentinio punkto – 2027 m. 2028 m. ir 2029 m., t. y. pasibaigus laikotarpiui, per kurį Komisija gali atsižvelgti į palūkanų išlaidų padidėjimą, taisomasis planas atitinka metinį struktūrinio balanso koregavimą atitinkamai 0,5 ir 0,6 procentinio punkto. Nors 2026 m. taisomasis grynujų išlaidų planas reiškia, kad struktūrinis koregavimas bus mažesnis nei 0,5 procentinio punkto BVP, atsižvelgiant į tai, kad dėl vėlyvo vyriausybės formavimo buvo vėluojama priimti biudžetą, tai kompensuoja didesnis koregavimas likusiais metais;
- (9) šioje rekomendacijoje nustatytas taisomasis grynujų išlaidų planas pakeičia 2025 m. birželio 20 d. Tarybos rekomendacijos, kuria patvirtinamas Bulgarijos nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas⁶, 1 punkte nustatytą didžiausią grynujų išlaidų augimo tempą;
- (10) remiantis šioje rekomendacijoje nustatytu taisomuoju grynujų išlaidų planu, Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistema ir Komisijos 2026 m. pavasario prognoze, numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas sumažės nuo 3,5 % BVP 2025 m. iki 2,9 % BVP 2029 m.;

⁶ 2025 m. birželio 20 d. Tarybos rekomendacija, kuria patvirtinamas Bulgarijos nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas (OL C, C/2025/3700, 2025 8 20, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3700/oj>).

- (11) remiantis šioje rekomendacijoje nustatytu taisomuoju grynujų išlaidų planu, Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistema ir Komisijos 2026 m. pavasario prognoze, valdžios sektoriaus bendrosios skolos ir BVP santykis toliau didės nuo 29,9 % 2025 m. pabaigoje iki 38,3 % BVP 2029 m. pabaigoje, tačiau išliks gerokai mažesnis už 60 % BVP pamatinę vertę;
- (12) laikantis šioje rekomendacijoje nustatyto taisomojo grynujų išlaidų plano, turėtų būti užtikrintas ilgalaikis perviršinio deficito padėties ištaisymas; konkrečiomis priemonėmis turėtų būti siekiama pagerinti valstybės finansų kokybę bei sudėti, išsaugoti investicijas ir sustiprinti ekonomikos augimo potencialą. Fiskalinio ir platesnio ekonominio pobūdžio reformos turėtų tvariai didinti ekonomikos augimo ir atsparumo potencialą ir remti fiskalinį tvarumą;
- (13) 2025 m. liepos 8 d. Taryba priėmė rekomendaciją⁷, kuria Bulgarijai leidžiama 2025–2028 m. nukrypti nuo Tarybos rekomendacijoje C/2025/3700 rekomenduojamo didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo;

⁷ 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendacija, kuria Bulgarijai leidžiama nukrypti nuo Tarybos pagal Reglamentą (ES) 2024/1263 nustatyto didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo, (nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos aktyvavimas) (OL C, C/2025/3961, 2025 8 20, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3961/oj>)

- (14) įgyvendinant perviršinio deficito procedūrą ir vertinant, ar Bulgarija ėmėsi veiksmingų priemonių, taip pat reikėtų atsižvelgti į nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos teikiamas lankstumo galimybes. Todėl iki 2028 m. šioje rekomendacijoje nustatytą taisomąjį grynųjų išlaidų planą papildė lankstumas, kuris galimas padidinus gynybos išlaidas⁸ pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą. Siekiant užtikrinti, kad nekiltų pavojus fiskaliniam tvarumui, šioje rekomendacijoje turėtų būti nustatytas didžiausias lankstumas, laikantis 2025 m. kovo 19 d. Komisijos komunikato ir 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendacijos. Tuo tikslu bendras didžiausias lankstumas pagal perviršinio deficito procedūrą turėtų apsiriboti lankstumu, kuriuo nebuvo pasinaudota laikotarpiu iki šioje rekomendacijoje nustatyto grynųjų išlaidų plano;
- (15) remiantis Komisijos skaičiavimais⁹, Bulgarija 2,1 % BVP viršijo 2025 m. birželio 20 d. Tarybos rekomenduotą 2025 m. bendrą didžiausią grynųjų išlaidų augimo tempą. Šis nuokrypis sumažinamas iki 1,4 % BVP, atsižvelgiant į lankstumą, leidžiamą pagal 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendaciją, o tai atitinka pasinaudojimą 0,6 % BVP lankstumu pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą. Todėl 2026–2028 m. lankstumas taikomas tik tai gynybos išlaidų padidėjimo nuo 2024 bazinių metų, išreikšto BVP procentine dalimi, daliai, kuri viršija 0,6 procentinio punkto. Be to, didžiausias galimas lankstumas tuo laikotarpiu turėtų būti sumažintas nuo 1,5 % BVP iki 0,9 % BVP;
- (16) pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 8 straipsnio 3 dalį, Tarybos sprendimas panaikinti perviršinio deficito procedūrą pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį priimamas tik tuo atveju, jei deficitas sumažėja iki mažesnės už 3 % BVP pamatinę vertės, o Komisija numato, kad jis toks liks einamaisiais ir kitais metais,

⁸ Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos gynybos išlaidos, kaip apibrėžta valdžios sektoriaus funkcijų klasifikatoriuje (COFOG02).

⁹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2026)200 „Fiskalinės statistinės lentelės, kuriose pateikiami valstybių narių biudžeto politikai įvertinti svarbūs pagrindiniai duomenys“, 2026 06 03.

REKOMENDUOJA:

1. Bulgarija turėtų užtikrinti, kad grynujų išlaidų nominalusis augimo tempas neviršytų priede nustatytą didžiausių rodiklių.
2. Todėl Bulgarija turėtų ne vėliau kaip 2029 m. ištaisyti perviršinio deficito padėtį.
3. Taryba nustato 2026 m. spalio 15 d. terminą, iki kurio Bulgarija turi imtis veiksmingų priemonių ir pateikti būtinas priemones kartu su savo 2027 m. biudžeto plano projektu, kuris turi būti pateiktas Komisijai ir Euro grupei pagal Reglamento (ES) Nr. 473/2013¹⁰ 6 straipsnį. Po to Bulgarija ne rečiau kaip kas šešis mėnesius iki perviršinio deficito padėties ištaisymo, t. y. pavasarį, iki balandžio 30 d., savo metinėje pažangos ataskaitoje ir rudenį, iki spalio 15 d., biudžeto plano projekte, turėtų pranešti apie pažangą, padarytą įgyvendinant šią rekomendaciją.
4. Iki 2028 m. Bulgarijai leidžiama viršyti šios rekomendacijos 1 punktu nustatytą didžiausią grynujų išlaidų augimo tempą, jei šį didžiausią augimo tempą viršijančios grynosios išlaidos neviršija mažesnės iš šių verčių:
 - a) gynybos išlaidų padidėjimo nuo 2024 m., išreikšto BVP procentais, dalies, viršijančios 0,6 procentinio punkto BVP, ir
 - b) 0,9 % BVP didžiausio leidžiamo likusio lankstumo.
5. Po 2028 m. Bulgarijai vis dar gali būti leidžiama viršyti didžiausią grynujų išlaidų augimo tempą, kaip nustatyta 1 punkte, jei šį didžiausią augimo tempą viršijančios grynosios išlaidos yra susijusios su karinės įrangos pristatymu, dėl kurio sutartys sudarytos iki 2028 m. pabaigos, ir išlieka ne didesnės už 4 punkte minėtą bendrą ribą.

¹⁰ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų (OL L 140, 2013 5 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2013/473/oj>).

6. Kad būtų užtikrintas teisingas papildomų išlaidų registravimas, Bulgarija faktinius ir planuojamus duomenis, susijusius su bendromis gynybos išlaidomis (COFOG 02 skyrius), įskaitant investicijas į gynybą (COFOG 02 P.51 skyrius), taip pat išlaidomis, kurios turi būti finansuojamos į COFOG 02 skyrių nepatenkančiomis SAFE paskolomis, turi įtraukti:

už T–4, T–3, T–2 ir T–1 metus (T metai yra einamieji metai) – į ataskaitas Komisijai (Eurostatui) pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 479/2009¹¹;

- už laikotarpį nuo 2021 m. iki T metų (einamųjų metų) – į nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus ir metines pažangos ataskaitas pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnio 1 dalį, 15 straipsnį ir 21 straipsnio 1 dalį;
- už T metus (einamuosius metus) ir T+1 metus – į biudžeto planų projektus pagal Reglamentą (ES) Nr. 473/2013.

Ši rekomendacija skirta Bulgarijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

¹¹ 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo (OL L 145, 2009 6 10, p. 1–9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01>).

**Didžiausias grynujų išlaidų augimo tempas
(metinis ir bendras augimo tempas nominaliaja verte)**

Bulgarija

Metai		2026	2027	2028	2029
Augimo tempas (%)	Metinis	4,2	3,4	3,4	3,2
	Bendras*	4,2	7,7	11,4	15,0

* Bendras augimo tempas apskaičiuojamas atsižvelgiant į 2025 bazinius metus.